

Treas
Spionolikai

Nr. 2.

1924 m. XII m.

Kem. Vysk. Dvas. Sem. auk.
L aikrastelis

Teriņņi.

1. J. B. Mūsy visuomierinīs vēstīmas. 3 ps
2. Pūriantīs vīly daktarās. Dvasim.
Terimētras. 9 "
3. M. Trumpa alkoholīnīs ģirīnīs is alko-
holīno īstokīnīs apēvalģa. 11 "
4. K. A. nis. Apie kortas (tāsa). 17 "
5. Līsonas. Lūkīmas. Vīlīs. 22 "
6. J. P. Vasaros naktī. 23 "
7. Mūsy ģyvenīmas. 27 "
8. M. G. nis. Pric 20-1-24 m. vaka-
rīlīs recenzījās. 29 "
9. Humoras. 32 "
10. Redakcījās atsakāi. 35 "

Mūsu visuomeninis veiktums.

„Droliai, mes del idealu,
„Kol dar norai neatsalo.“
(Putinas).

Nors, tiesā sakant, mes dar tik rucina-
mes pie visuomeninio darbo, dar nina vie-
tos kalbai apie panasus, mūsu veikima pil-
noje to zodzio prasmije, taiciau, imant da-
lyka tam tikroje plotnėje, retkia pasakyti,
kad mes, jau ir besinuosdami, privalome bent
is dalies dalyvauti minetame darbe. Kitaip,
turint priešakyje savo suolo draugus, saliktus
gimnasyoje, kurie šiandien nemazai privede
pie visuomeninio veikimo, mūsu pozicija buty
negarbinga. Bet kada, kaip, kokiose apylostose
galitumime mes toje srytyje padirbēti, nuo ki-
ty neatsilēkti?

Aisku, in „Alma Mater“ mes nedaugte-
rasime galimybis pasisvesti tam darbu, nes
syksēdi tam dalykui teturime via laiko.
Puzioginis mūsu priedermis: pasisēmti kuoda-
giausia žiniy is filosofijos - teologijos, idirbti su-
ro būda morales žodysniu, atima beveik visā
laikā ir, norint rasti laiko, nenusidedant mi-

netoms priedermis, pašaliniams dalykams,
reikia turėti jau daugraū gabumū, kas reičiau
pasitaiko. Kalbėti tad apie galimybes ir būdus
dalyvauti visuomeniniame gyvenime esant šiuo-
se mūruose - netenka, nes čia būtų gal tik
išimtis. Lieka antra mūsų gyvenimo dalis
- atostogos. Apie tuometinį veikimą ir norėčiau
trumpai čia su draugais pasidalinti mintimis.

Atostogos tai liudslaikis. Nors lieka kai-
kurių svarbių priedermių ir atostogų metu:
joairios dvasios kultūrinimo praktikos, leng-
vesnė lektūra, kalbų mokymasis, bet visgi tuo
metu laiko - ne badao ir nemokančius jo sunau-
doti neretai nebūnodumas tma. Lokiu gi bū-
du galima būtų tuo metu dalyvauti visuome-
niniame darbe?

Aksiūvelgrant; kiekvieno gabumus, pa-
lonkinmus, jų rastiūsi ne vienas. Paopdėsimi, kas
turi daugraū žinių, lonkes yra rastiūti - gali pa-
gaminti mūsų katal. laikrašėiams vieną kitą
draiūpsnelį, išversti iš svetimos kalbos kokį nors
veikalelį; kitas, turis dovaną kalbėti, tai labiau
sekasi - gali katal. draugijis ypač jaunimo u-
sivienkinimoje pakalbėti, paskaityti referatū
ir t. p. Šitie veikimo būdai gisi, patartini, bet

jū audaro šokių tokių keblumų, ne visiems pri-
 emami, mat, čia reikia turėti daugraū gabu-
 mų ir žinių, por. parašyti gerą, tikslų referatą,
 kaip galima atsiverti kartais nemalonioje
 padėtyje ir, reik pasakyti, ne sykį nepavyksta
 ar bent nedaug teičina iš to naudos. Lia no-
 rima pasakyti, kad nereikėtų pratintis prie pa-
 našiaus darbo, atvirkščiai, tai reikalinga, bet
 tam tikru būdu ir geriausia, man rodos, čia
 in Alma, mūsų draugijoje, laikraštely. Be to,
 minėtas darbas visgi reikalauja nemaža rim-
 ty pastangų, kas dalinai konkia mūsų ato-
 goms, poršio laisui. Turint tai omeny, tie vei-
 kimo būdai pasirodo m labai palonkūs. Lia
 noriu paduoti draugams pasvarstyti ir atkreip-
 ti dėmesį; kitokį būdą, kius paviršium žiūrint,
 atrodo mažiau reikšmingas bei garbingas, bet
 istorijų gal naudingesnis už kitas, būtent
 ; spaudos - knygų platinimą.

Spaudos reikšmi mūsų gyvenime peraiski
 ir apie jos svarbumą nėra reikalo čia kalbėti.
 jos rols gyvenime labai purkiai suprato ir sup-
 ranta visi krikščionys priešai, todėl ir stengia-
 si jie kuoplačiausiai panaudoti ją savo tiks-
 lams. Deja, mūsų krikšč. slovakijoje pirmiaisi

ji tėra įkainuojama. Kalbant apie spaudos
platinimą, galima turėti omeny du momen-
tus: spaudos gamimą ir pagamintos išplatin-
imą. Pirmasis, trumpai paminėtas anksčiau,
mums netaip patogu, antrasis - spaudos sklei-
dimas žmoniy tarpe kaip tik atrodo labaitin-
kas, reikalingas ir lengvai panaudotinas. Ga-
limi jis kaskuriy draugų yr praktikuotas bei prak-
tikuojamas, ypač nemasa pasidarbuota praėjus-
iais metais Kalėdų atostogų metu. Vien is Plavny-
kės Dr. jos Centro paimta knygy bei kalendorių par-
dota už 800 litų; kiek is Dr. Kazimiero Dr. jos
knygyno paimta, negalėjau sušinti, bet is ten,
turbūt nemačiau).

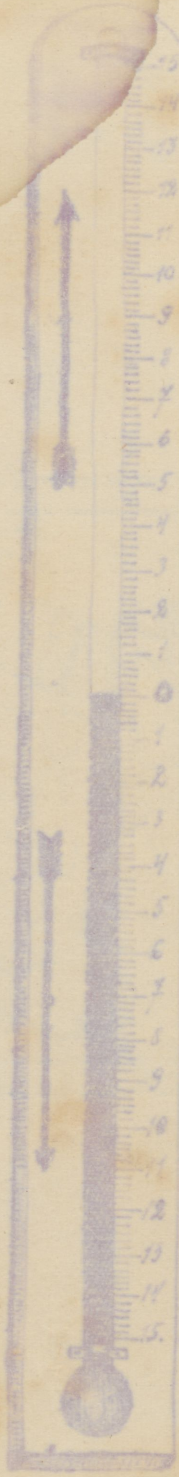
Spaudos sklaidimas reikalingas dalykas,
nes kuštenka pagaminti spausdinys, bet rei-
kia juos ir paskleisti, kitaip, jie gulės knygyne,
lentynose, ypatinai turint minty sodėjus, ku-
riam pirmiausiai suprantant knygos reikalą ir
svarbą, nepakelini ieškoti knygos pačiam - kny-
ga turi jo ieškoti, o sodėjus tai mūsų širdis,
tai plačiausias mūsų visuomenės sluoksnis, tai
alkanas dvasia vargšas, kurį reik pasotinti
ir, jei mes jo nepasotinsime - pasotins kiti ir
jis bus nebe mūsų. Reikia pradėti, kad spau-

daugiam nime, smaut proporeingai, mes ne-
daug teatsilike esam - rasoma, spausdina-
ma, - bet jos paskleidime, isreklamavime,
nemara buty ko pagerdauti. Sv. Kasimiero
Ar-ja dejuoja, kad knygos marai, teina^o ir
neturi galimybes spausdinti ju platisniam
mastabe. Biskui, kad sioje dirvoje reikia
padirbėti ir tai muoms. Tai nusudarys sun-
kenybiu ir pastangu is musy, nedaug te pa-
reiskalaus. Cia ne referatas parasyti, ne pra-
kalba pasakyti, ne diena, kita rengti, o pap-
rastas, pigus daktas: vasnuojant namo at-
minkime, vasnuojame beveik be ryšuliu ar
bent su marais ir lais apyklusciais pasirosti
keliolika ir kelias dešimtis knygu, jone ko 25,
mašiausia 10%, kas ir puspadašimtis sveika-
ton - ne sunkus daktas. Rizikuoti isgi nere-
ikia, nes neparduotos knygos paprastai oriniamo
atgal. Polimesnis darbas isgi pigiai absiena.
Susitinkimuse, saoybis ir tam tikrove saly-
gose ir viesuose vakareliuose labai graši pro-
ga apdalydi savotiskais „pirapais“. Atskirus, tam
tycia daryti zygiu nebus beveik ne reiskalo.
Juk paprastas dalykas, musy brolis turi at-
lankyti dedes, keturis, krissto tona, krissto

motiną, gerus pažįstamus, ar čia reik daug darbo įdėti pasisten, ar pasibrukti po pažiastimi vieną, kitą knygą, kalendorių ir paskrau nepaaiškinti šiuo duotos dovanos kalbėti, pasistojant vieną, antrą moralį argumentą, o argumentas iš mūsų lūpy šokinje turi dar tam tikros reikšmės. Kiek mažai tereikis įdėti darbo, o naudos gali būti labai daug.

Kiekvichas tad pasvarstykimė tą dalyką ir nepatingėkimė parodyti savo norą dirbti visuomeniniame darbe progiu lengvu būdu. Čia mūsų jauni, karšti norai, neretai svajonės, gali rasti realybes. Neatideliokimė to darbo pradėios eis tolyn, „kai išsime“, randasi, kaip matome de bloga proga — tenetriuksta tik norų. Ypatinągi turėkimė omėny besiarbinančias Kalėdy atostogas ir spūdodos savaitę, kuriai darbuotois gražiai ragina Kataliku Vėrkimo Centro pirminkas, Jo ūks. Vysk. Skirneckas (Palyg. „Rytas“ 5. m. A259).

Tad, Brohai, mes del idealo,
Kol dar norai neatšalo”.

- 25 Aukšta laime.
- 24 Palaiminta mirtis ir garbingas atsisveikinimas.
- 23 Išiskas pasiaukavimas dievo tarnybai.
- 22 Širdies ramybė ir šiaurizmas Viešpatyje.
- 21 Ulohus pildymas pašaukimo priedimū.
- 20 Širdies tvaisybė.
- 19 Ypatingas pamaldumas prie Švent. Paule.
- 18 Latnas primumimas dievo angyraudot.
- 17 Dozavus susitelkimas.
- 16 Kova su netikusiais įpročiais bei ydomis.
- 15 Kardienini apervarinimas ir savo suvartojimas.
- 14 Darna išpatintis ir šv. Komunija.
- 13 Susitelkimas dozinis praktiese.
- 12 Kardienini sąjūdo sąjūta.
- 11 Reguly užlaikymas.
- 10 Abijavūngumas.
- 9 Nevaldymas reguly.
- 8 Apšleidimas maldose ir apmąstyme.
- 7 Perdidelis svimi pastūcijimas.
- 6 Nevaldymas jausmū bei minčių.
- 5 Neusivaldymas valgyne ir gerime.
- 4 Peta išpatintis ir Komunija.
- 3 Nuolatinis išiblaikymas.
- 2 Apšleidimas savo priedomese.
- 1 Neapykanta.
- 0 Kristavimas kitų ir saymėli.
- 1 Piktaudžiavimas ir svimmai.
- 2 Pasivertinimas kitų.
- 3 Nusiminimas.
- 4 Nelaiminga gyvenimo pabaiga ir bėsi mirtis.
- 5 Nelaimingoji Amžinatė.

(Litr. padavimais.)

Dvasinis Termometrs. [Paastrināms!]

Tas, kas dzīvo, nevar apstāties, nevar
neus paroties, ne ligas, visiem gūstam, igūstam.

Tas, kas dzīvo, nevar apstāties, nevar
neus paroties, ne ligas, visiem gūstam, igūstam.

Ķermeņa apstāties, nevar apstāties, nevar
neus paroties, ne ligas, visiem gūstam, igūstam.

Kāpēc organismā, nevar apstāties, nevar
neus paroties, ne ligas, visiem gūstam, igūstam.

Tas, kas dzīvo, nevar apstāties, nevar
neus paroties, ne ligas, visiem gūstam, igūstam.

Tas, kas dzīvo, nevar apstāties, nevar
neus paroties, ne ligas, visiem gūstam, igūstam.

Kāpinai tad pārvērtēsim; tā, dovasni
termometru, ir kļūstījis mūsu vidējais
sveiciens. Kārtēsim ar jās kļūstā dabi-
līm, dorybis it tobulumo keliā; o gal prie-
tīngai. Imunka āemju, o gal stoti apmīsi-
no, bei abejotiskumo laipson? ...

Tad brolau! Kurimē laipson Tavo
dovānis sveikoms? ...

Lūgē, „dovāni termometru!“ ...

Pārvērtēsim sialy faktāves.

Trumpa alkoholinu gerimū ir alko- lizmo istorijas apīvalga.

Alkoholis yra viena angliarūgtis rūšis, kuris
sveikomas principas rindāmas kiekvienam al-
koholiam gerimē. Alkolizmu bendrai vadi-
nāma jorastē alkoholinu gerimū vartojimā ir jo
kūnkomungumā kūnui, dovasrai ir dorai. Alko-
lis ir alkoholizmo istorija yra kultūros istorijas sā-
kelis. Kadangi alkoholinu gerimū mokolā tik prā-
ertā smūtmeti pradētā mokoliskai nagrinēt, tas
ir alkoholizmo istorijas mokolā nira dāt kaip rei-
krant išsroystes, tobulas. Istoris apie alko-
lūg žūrios māma, ir pavienis tautis brastis, k

šiek tiek alkoholas liešiamas. Todėl kalbant
apie alkoholio istoriją, reikia būti labai atvair-
gram, kad nepramanęmus tiesai. Mat, toje srityje
istorinė medžiaga gali būti labai subjektyvi, nes
gaunamos žinios gal yra subjektyviai nušviestos.

Kaskurie etnologai tvirtina, kad kiekvie-
na tauta, pakolusi šiek tiek aukščiau ir lav-
kesio stovio, bent tiek, kad jau vertėsi gyvu-
lininkyste ir jos produktais, kartu gjo prie alkoholi-
nių gėrimų vartojimo, pra. m. d. d. vartoti rūgusį
pieną, kurame šiek tiek alkoholio yra. Vienok
tai dar nedaug pasako apie primityvių tautų
alkoholinių gėrimus ir alkoholizmą. Nors siandien
kaskurios žemumės kultūros tautos ir davo alko-
olinių gėrimų, pra. m. d. d. mongolai ir pieno, negrai ir pal-
minų sulčių, pietų Azijos šalies gyventojai ir pipirų,
bet gi ir kitos pusės žiroma, kad daugelis tautų,
kurios tarsi nel savo primityvių kultūrų, jokių al-
koholinių gėrimų nevartojo (Das Geschichts-Argument
in der Alkoholfrage. Int. Mon. - Ser. 3 Erforschung
d. Alkohol 1902. 157 p. uol.).

Dabar tos tautos susiliekamos su kultū-
ringomis tautomis ir jų nukeriautos, prispau-
dijų nuveiciatyva vis daugiau ir daugiau.

alkoholiskais gērmisais silpnināmos ir gadījumā
 šim irrodā Amerikas ir Afrikas primitīvu tautu
 izsīgšanas, deliāi dēdliu, ugninio vandens
 vartojimo. Grāskijas ir Romas tautu istorija tajā
 pat rōdo nergamā alkoholio rolē āmorijai.

Kāp senai pradēta alkoholis vartoti?
 Pnaut kultūros istorijos kelin nuo ryty; vaka-
 rus, sutiksimē tris alkohol. gērmis rūsis: aly, vj-
 nā ir degtis.

Alus buvo vartojamas jau senovis Aigiptē,
 zinoma, sulygoms jū aly, su dabartimis mū-
 sy alumi, jū irrodē labai silpnas. Jis buvo de-
 romas ir duonos, kurig dēdavo oandenti, oau-
 kui nāgāngro. Kodēin, kārin ar jū buvo kāk
 stipresnis uš mūsy duonāi vass? Panaius
 alaus dārgis būdas dar vartojamas pretinis
 Rusijos gubernijose. Tōduramēji ir nek iki
 pastatimis sīmtmēcio panaius aly dāri ir vo-
 kicēiai, kurie vadino jū: „Haus Bier“.

Unok jau Aigiptē, kāme buvo dāromē
 alus, āmonē supratō jō kenksmingunis, nes ir
 nīkaseny varēdy ir papiruso uš rādy vandama
 āminis apie chronicēg alkoholisko kenksmingunis.

Ķīnijos istorijos āinome, kad jū jau

2010 m. prieš Kristų darė savotišką ryžių vyną,
 o vynuogijų vynas pas juos atsirado vėliau.
 Nors ryžių vynas gerti pas juos dažnai buvo
 draudžiama, tačiau ir dabar tebeegzistuoja
 pas korus ir pas japonus, kaip „šančėu ir saki“.
 Lenoma, ryžių vynas yra mačiau kenksmingas,
 negu opijumas, kurį korniečiai taip pat smat-
 krai vartoja. Todėl; kovą su ryžių vynu korni-
 eiai mačiau kreipia domies, kaip & kovą su o-
 pijumu, lygiai kaip pas mus: norėdami iš-
 naikinti didesnę blogumą alkoholi, nebe tiek kre-
 pia domies; niktoring.

Virtoting vynu vartojimą randame Grai-
 kijoje. Drakoniski ir Soloniški įstatymais vynu
 išdarbinus palanki.

Vynas pas juos buvo geriamas pusiau su-
 maišius su vandeniū. Graikijoje kilo papro-
 tys prieš rauginant vynu atmiesti jį vandeniū
 ir pastiau romėnas Kato was delias papigimi-
 mo vynu savo šalį ir pataria. Bet jau ir Grai-
 kai mokejo įvairiais parfumerijos ir salsių ka-
 vomo būdais vynu stiprumą padidinti. Vienok
 jie gerai žinojo alkoholio pasekmes, nes ypa-
 tingai vynu venge jaunos moterys, jaunav-

gėrimai, kad nedegeneruotų savo vaikai. Priešingai, šis būnys karmynines graikų padermis, kaip britiečiai, liricėiai, spartiečiai, makedoniečiai, bizantiečiai, skitai daugraū gerdavo alkoholinių gėrimų. Todėl „skitiskai gerti“ reiškia tą patį, ką per daug gerti. Jei seksime Filipo ir Aleksandro Makedoniečio išoriją, rasime ne menkus tai nuomoni pamatų.

Rominais, respublikos laikais, irgi gerai žinjo kenksmingas alkoholio jėgas ir nel įstatymo keliu buvo uždraudę moterims vartoti vyną. Šiuo Katono eros, Romos valstybei praturtėjus, aukštesnis kilmės rominai smarkiai pradėjo vartoti alkoholinius gėrimus. Vėltui įstatymo keliu ir pabaudomis norėta tas lususas pasalinti! Ciesorių laikais, girtuokliavimo vngijos buvo kasdieninis turkingųjų ušsiemonias. Plonijus yra iškaities vng eilė blėdėjų, kuoras alkoholis daro mūsų kūmisi ir dorovai; net Horacijus, didis vyno megejas, perki serotisko gėrimo papoti. Pirmųjų amžių kritšionys, kaip tvistina Novacijonas, nors teoritškai buvo nusistats prieš alkoholinius gėrimus, praktskoj ne visomet jo vng

šara (Magnus. Sechs Jahrtausende wätere dem
 slab des Aesculap.) Paskrau romėnai, ašpra-
 te suvaldyti, jau nebeper tenkindavo vynu mai-
 sytu su vandeniu, bet mechaniskomis formo-
 nimis itin stingavo vidurius ir iš naujo savo iš-
 lepusi gamurį prirūdindavo valgrais ir alkoli-
 nrais gerimais. Todėl nestebitina, kad tokių
 išorginimų sekė ir jų valstybės puolimas.

Jų valstybės galia susilpnėjo ir ji nebeisten-
 ge atsispirdi svetimų tautų išpludinui.

Romėnai išmokė dirbti vynu galus; galai gi
 germanus. Šeltais ir germanais jau pritrūko
 mokių dirbti miežių alų kurio romėnai ne-
 miegdavo. Kas kuriose germanų sruityse iki vi-
 duramėjų, dar buvo daroma gerimas iš tm-
 lino šaknų, paskiau ji buvo naudojama,
 kaip viena iš medvagų alkoholini gaminti.

Galai vis daugiau imė dirbti vynu. Ir jei cėsesių
 romėjanas (2a) ir daug viliau Karolius IX (1566),
 dėlrai nederlingumo, nebūtų užgėmęs sodinti
 vynuogės, Prancūzija viduramėjų ir net dabar bū-
 ty pati išmrausioji vynu pramonės šalis.

Alkoholimo istorijos apšvalga Vokietijoje ir kr-
 tose svar. šalyse panagrūnėsim kitą kartą. M

Apie kortas.

(tęsa)

2. Kortos psichologijos žvilgsniu.

Palinkimas žaisti (Spieltrieb) žmogus yra įgimtas, kaip ir pamigdūgijimas bei kiti pavaišūs palinkimai. Lošimas yra tai tam tikra žaidimo rūšis. Todėl kitos kalbos, daėnai neturi net atkuro žodėio lošimui paradinėti. Pr. vokieėiai ir žaidimę ir lošimę vadina tuo paėiu žodėiu „Spiel“; rusai taip pat ir vieng ir kitę vadina „vpra“.

Skirtumas tarp lošimo ir žaidimo yra tas, kad žaidime nebūtinai turi dalyvauti ir grumtis du žuėiai; žaisti galima ir viėnam, o lošime būtinai turi dalyvauti bent du. (o kaip pasijausė) Žaislas nebūtinai turi tikslu priešingę puse negalėti, o lošimas visuomet turi tikslu kokiu nors žvilgsniu paimti viėny.

Lošimų rūėys. Lošimai yra trijų rūėių: 1) Prapuolamieji arba laimės lošimai (Glücksspiel), kuriose išloėimas ar praloėimas nepriklausomo mokiėimo, sumanumo bei tuėbijimo (loto ir kėkuril lošimai kortomis). 2) Ištuėbijimo lošimai, kuriose laėmėjimas priklauso nuo mokiėimo,

pavysdėiui šachmatais. Šešiorėji, — kuriose
išestis priklauso daliai nuo mokėjimo, daliai nuo
gryno supuolimo, por., dauguma kortų lošimų.

Lošimo motyvai. Lošimo motyvai yra
šie:

- 1) Subjektyvus malonumas, kuris jaučiamas
kelių nugalėjus;
- 2) noras pasireikšti kely akyste;
- 3) atsipalaidavimas nuo nuolatinio darbo
reikštumo (Erholung von dem Ernst der Arbeit);
- 4) viltis materialio pelno iš
- 5) lanko pralaidimas (omb Herero Dranaus)

Galima būtų kiekvieną motyvą kiek giliau pa-
grindinti, bet tai būtų tuščias darbas, nes tie
motyvai kiekvienam yra maždaug žinomi ir
lengvai suprantami.

Turint prieš akis lošimų rūšis ir motyvus,
galima praeiti svarstyti kiek kortomis lošimas
atneša žmogui naudos bei šalios psichologijos
žvilgsniu.

Lošimo nauda. Ir patys karščiausieji kor-
ty šalininkai lošime teranda tik vieną nandin-
gą dalyką, būtent, kad lošimas lavina protą.
Bet, deja, tokių lošimų kortomis yra labai

masai. Šiek tiek yra daugiau prapuolamųjų lošimų (Glücksspiele), bet jie proto visai nelavinia, nes čia protas neturi jokios savo darbu dienos. Dieka misriji lošimai. Čia, tiesa, ir protas turi šiek tiek darbo, gali parilavinėti. Bet tas proto lavinimas yra labai menkutes. Ir lošikai paprastai ne tūto tikslu ir lošia. Jai matėme kebabidami apie lošimo motyvus.

Lošimo neauka. Iš klausimų pasvarstyti me sulg motyvus.

Motyva, paminėti jį pirmoje ir antroje vietoje yra grynai psichologinio pobūdžio. Prie ko gi jie galutinai orveda? — Prie egoizmo ir turcijos patikybės. Bet to dalyko pagondėjime, kai matytis me kortas etikos žvilgimui. Čia užteks tik tiek paminėjus, kad Egoizmas, dirvaugsmas jį priešas orabosi ir pavydas jį išloič ir kiti panašūs dalykai begalo gadina žmogaus charakterį, turcios nustatmia jį i žemraus, laispmi. Čia gals kas užmesti: „o jergu ai to pavyda bei dirvaugma, del pricio oralainijimo sulausymu, rugališiu, kai ai ne tik kad savo charakterio nepaco-divim, bet jį i išlavinciu. Nė, tai tūias išsukerijimas. Tiesa, pavydo bei kito nedoro ju-

mo nugalėjimas charakteris lavina. Bet šiame atvejuje tam lavinimui nei vietos. Nes lošimas suvarme turi tikslu prieš nugalėti. Jei taip, tai visos psichinis jėgos esti nukreiptos vien tik į tą punktą, o visos kitos lošikas nei negalėja. Todėl lošikams tokios sąlytvardos mintys niekuomet; galos neateina. Taigi jei nori charakteris išlavinti, kreipkis ne į kortas, bet panau—dok tas priemonės kurias nurodo Keischenotener savo knygoj, "Charakterbegriff und Charaktererziehung," arba Fassbenderis knygoje, "Wollen eine Königliche Kunst."

Dar yra vienas lošimo motyvas, kuris dalinai galbūt svarstyti psichologiniū žvilgsniu, t. y. atsi—galardavimas nuo neolatinio darbo rimtumo.

Žmogus, rūpestingai erojamas savo pareigas, dirbdamas rimtą darbą, pavargsta. Kartais, jei ir nepavargsta, tai per ilgą laiką tas darbas nu—sibosta, pasidaro sunkus. Atsiranda reikalo jį pavairinti, siek tiek atsikviesti. Tam tikslui geriausiai atitinka žaidimai, ekskursijos, pavidai—čiojimai, sportas, na, ir lošimai. Šiems dauguma pavirtenka lošimą kortomis. Žinoma, jei siek tiek palaisty ir lautusi, tai čia nieko prkto nebūty.

Bet deja, esti visai kitaip. Kortos turi ypatingą pat-
 rankančią jėgą. Vieną kartą prisidės lošti, sun-
 ku atsitrauks: vi norisi dar ir dar. Jei išlošė,
 ūpas pakyla ir atsiranda dar didesnis noras
 lošti, jei pralošė, norisi atsigausti ir vėl lošti to-
 brau. Kortos tai yra tiesiog lyg kokios narkotikas,
 kurio vieną kartą pamiginus norisi antro, trečio
 ir t. t. Lomonio pastebėjo tą kortų jėgą ir labai
 tiksliai sulygino ją su alkoholiu. Kaip alkoholis ve-
 dina velnio padarą, taip pat ir kortas vadina
 „velnio abrozėlais“. Štai, toji kortų patrau-
 kiančioji jėga ir yra pagrindas visų nelaimių
 bei žalos, kurių kortos atneša. Štai dėl ko jos visų
 smerkiamos, net ir keikiamos. Todėl vienas lōi-
 mo kortomis vadovėlio autorius, baigdamas savo
 knygą, sako: „Patiekiau tau, skaitytojai, pa-
 riu būdus, kaip gali kortomis saulę palinksminti,
 drauge ir prastudyti“. Kai po tinkamą išvadą
 pakartoju, sako tas pats autorius, seną mūsų
 tėvų perspėjimą: „Lente, lente, ir tu kartą prie-
 lente!“ Bet man rodo, jog jau kartą jos yra
 prakeiktos, tai su jomis reik elgtis ne „lente“,
 bet griežtai pasakyti: šalin!

(bus daugiau)

K. A. Ais.

- 22 -

Likimas.

Līcma.

/ Imitācija /

Tyliai pučia vējas laukā,
Puorai supas sīlmimis;
Lī, līburki, ēigonēle,
Kokia mano atētis.

Burk tu man ī' amos zvaigēdēs,
Kur gritelin mans šviečia;
Kur vējeln-sīlkašpārnīs
Misko lepeliūs palēcīa.

Pa tu man ī' tujy knygy
Paslāptingai sūraiytū,
Kad' nuklydusis dālels
Vēl prie manēs sugrāzītis...

* * *

Laimies tavo nesomato,
Nei ant zemes, nei dānos'
Alesty tau galin burtis
Tik ī' dešinīs rankos:

Oi tu būsi, būsi ponas
Ne karaliūs, ne' valdovas,
Vīras tavo cionai turtas,
Tāi tas laukas plūgu artas.
Tikarī tu daug turtis,

Bet ne sau, tik del kity;
 Dirbo diena, ir nakcia
 Menka bus tau padika.

O kai pavasaris iraus,
 Medriai ziedelius tukrans;
 Neprasytoji mirks
 Vaskevcius tau usmigdys.

Bet ir tare, mielas drauge,
 Ne kitoks likimas laukia:

Zauteliai tavo patsi,
 Lusais zeme tu esi,
 Greit ir tavo jau paties
 Kaulus i kapus lydes...

Vasaros nakti

Jau seniai saulute pasislepi us augstusju
 kalnu, zemuju kloniu, tamsiuju giriu. Januta
 nuvarguoi ir netekuoio jos skaneis spinduliu mo-
 lonais verdo, ussmadste ir paskendo saldseiuose
 nakties sapnuose. Nepaprastas gamtos ramu-
 mas ir tylas nuraminis ir mano jaunuts krutine,
 iskentėjusio daug dienos skausmy, nemalomomy,
 siurpizis.

Kdidi nakties tyls, spindineios danguje zvaigzdes,

maloni mēnulis špseņa žaivi manē. Siela
neistverra, skrieja ir laboto visur... Pakyla
augštai; berības žvaigždēto dangaus platībēs,
apleķra sūbuojanējus nakties jaukiņi tyloje
nūgiy laukus, žydinējas, malony aromats šķeļi-
stāranējas, pievās, paslaptīngai ošianējas žirias,
apsistojā ties varquolis bakūēle ir klausosi jo
je vargy prislēgtos krutnis dejonis, varstojnis,
kartaus sielas skundo saos lēkimu. Prabeģa ir
pro turtuolio pušķis, ivairiomis brangemjēimis
ispuoštus, rūmus, paskendūšus prabangos dalyk-
se, kurie nepažēsta varģio, negirdi jo praimo ir
maldavimū, ir nemato, kad jis nēturi nei tirkano
rūbo kūmi pordēgti, nei duonos kasnio badi
numalšinti, nei pastogis šaltyje piroglaušti.

Nūšleidēja ir ant majestotīngai školusio; ce-
danges bašnyējos bobsto, šis žemis ramybes tie-
telis... Pašvelģra i toyskanti; mēnulis žvicoje
vēero paviršis ir vil grēta atgal...

Šukstai, dangaus erdivis platībēs, žvlgoni
skaistverdis - mēnulis. Jo švēcias šalgani špin-
dulrai maudoši pievy šidabrinēje rasoje, tai špe-
lio žvilganēiose bangose. Gļošto jaunrējus niediņy
lapelūs. Šis ant dlyvy žiedis, pušķis jurgonys

in kart kartomis man; akis pasivėlgia arba visai
parinėpia už baltučius slyvų, syronėlio berėčio, ar-
ba už įrabigančio pro jį Sebesilio, bet vėl greitai iš-
bėga...

Ten toli toli, už upelio krūmuose čiauska lepi-
tute, taip mesliai, malonrai. Jos skambus balse-
lis bėga, plaukia, vingiuoja per lygius laukus,
žemės klonis, tamsiąsias girias. Neaplenkia ir
manęs. Mane liečia maloni, žavinti jos balso srovė;
įstieja ir mano sopančią krutinę, suterkdama ra-
mų, gily jausmą. Pagautas tos šebitinai grašios
ir jaukių balso srovės visinūgstan... Paskestu
tamsios tylos vėjonisė, nykios nakties sparnų
gilyje ir nieko nieko nebejauciu... Kaip tada
gera, jauku, saldu ir malonu darosi sielos
gelmėse...

Deš nesėgai... Štai netikėtai bairiu mugastin-
gu balso sudėjavo pelėda, giliai perverdama, lyg
kokiais dyglias, mano krutinę... Dongo saldieis,
malonios vėjonės, ir nyko lantastingas ramumas...
Ji pirmine groaudy ir lūdną skundą vargstan-
čios žmonijos, skėstančios vargy ir nelaimių tvane.
Kaip žmonis trokšta pamatyti tekančios lai-
mės saulutę?! Kaip nori pasiverėti nos merūtė

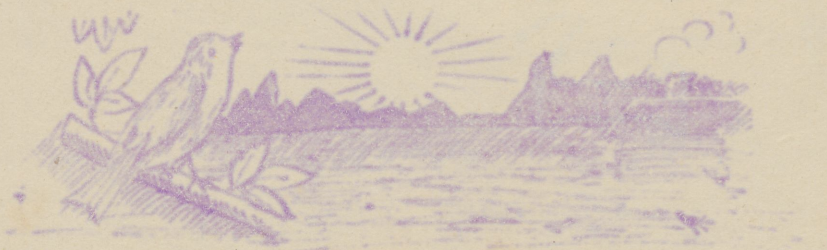
tos larmis spindulēliu?! Kaip žemi maudosi a-
šary klonyse, vargai skundo verpetuose, nedorybės
puosuose, girdoklystis tvane... Taip liūdnu ir
graudu pasidare širdėiai, tartum ją būtų kas
replėmis sugnaužęs... Visą kūną nudiegi baimės
šūnpuoliai. Lia žemiėje girdima vis ir tik vargai, de-
jonės, graudžios raudos.

Dabar tik supratau, kad siela atranda kol-
nų užsiganėdimumą, šventą ramumą ir visokią
pasitenkinimą tik tada, kada ji pakyla aukš-
čiau visokios žemiškos būtybės, vis visokių žemiš-
kų reikalų, kada užmiršta visus šio žemiškog-
venimo vargus, nelaimes, visokį nemalonumą...

Vieną žodžiu kada siela susijungia su aukš-
čiausiuoju moširdėioje, kolnijoje, maldoje...

Tada tik įvyksta tiesa sielos ramybi!...

J. P.

Mūsų gyvenimas.

1. Abstinenty veikimas. Praėjusiame mėnesį jau ko vienas abstinenty d-jos susirinkimas. Šis susirinkimas tuo pašymetinas, kad paskaitę jame skaite universiteto rektorius prof. Pitečys. Susirinkimas buvo gana gyvas.

Helmai reikia pastebėti, kad mūsų abstinentai pradeda reikšti daugraū veiklumo. Draugijos nariams išimantinetą anketos su tam tikrais klausimais apie draugijos veikimo paplatingumą ir apie kitus dieūos klausimus. Tai susirinkimas apsirinkimas. Tarp kitko liečiamas savojo organo klausimas. Ar tai tikulu?

2. „Antifumacijos“ sekcija mišga. Perna iškūmū „antifumacijos“ priej paplatingų sekcija nežinia kodėl slepasū su savo veikimū, kiek žinoma ji nepadarė nė vieno susirinkimo. O gal ši sekcija iširo? Ar gi veikimo dieva plati...

3. Kino aparatas. Paskutinioju laiku rūpinamari įreūti kino aparaty. Šo reikalas visiems aiškūs. Tam tikslui sudaryta tam tikra darbo komisija. Šios komisijos ~~rešerūis~~ jau suroūkta nemačā pinigų sumū. Tik dūja, ar pinigū sumū nira visai pakankama. Kūnanyūg renūa ir

nūmā valdīa. Jo Malongē kun. Fektorius ir gorb-
nieji kun. Inspektorijs ir kun. Prefektas pdaun-
so net izņemēs pmiņū sumas tūmānūmū; jorkim-
mū. Pēimā, kad rēkli mūsū krud. Konkrīja ge-
tu laiku pēgales vīas klūtū ir tūno aporātās
būo jorkytās.

4. Nykste gražios tradicijos. Seniau (pora uo-
ty atgal) pas mus buvo gana geras paprotys rytai iš-
diti ir miego einant per kambarius ir sveikinant
„Benedicamus Domino“. Tiesa, šis dalykas nerienau
ir šlyrišavo. Čia dabar nenorima pasakyti, kad šis pap-
rotys gražutinas irgi platumoje, ne. Ta tradicija mit-
ty palaskyti tik vėnant įadintū „Dormitorius“ ir bi-
tus „kresus“, kur paprastai skambalo nesigirdi, o ypač
dabar kada įdėti antro langai.

Šita tradicija (tiesa, dar nepasėmėusia), kuri
rengiasi išnykti, tai ir. Cėrdijos oriente ir giedonys ca-
karelis. Šnuc nei šnuc nei vakarelis nebuvo. Ko-
del? Saki, todėl, kad laškrasčius orko pėikiq,
nieko nesigirdo ir nieko nenorė eiti scenon. Šok-
tas teisinga, sunku pasakyti...

5. Čiūrykla. Šnuc, atvėndūtū žiemai, aktualiau
nagrūjama čiūryklos klausimas. Ar nepasigis
ir šnuciniai sumanymai, kaip vėjeta, netis atgal?

Pris 20-8-24m. vakarielio recenzijos

("Litr. T. S." A. 1.)

Vakarielio įvykusio 20 d. spalio, T. Sp. recenzentas trumpai viengubai charakterizavo vakarielį ir jame dalyvačius artistus. Perskačius mums giedojimai nepasirodė, o iš-
 tat deklamavimas buvo geras, "pūdingai, su persi-
 imimu deklamavimas", kaip sako T. S. šis buvo gėl-
 teisingiau būtų pasakyti, kad deklamavimas buvo
 silpnomis už dainas, giedojimus. Pats recenzentas gie-
 doms tengebė pūkti vos menkus trūkumus, kuri-
 tegalimo reikalauti iš idealo ir kurie negadina bend-
 ro įspūdžio.

Deklamavimas, tiesa, buvo geresnis kaip pėsi-
 tais metais, bet neideališkas, buvo šokių tokių trū-
 kunys. Kas būtų deklamavimo lydinio pianino
 akompanimentu, tai šis nors ir naujas dalykas,
 bet neblogai parodyta ir veikintinas mūsų scenoje
 dėl trūkumų, tai tas neklysta, kuro nieko negaro.

Kas būtų neoficialės vakarielio dalies, tai ta-
 gelsius pastebėti, kad recenzentas labai palankiai
 kalbėjo apie monologus, o ypač parskutini. Tokie monologai, tai
 ne monologai, ir recenzentui dašiai rokijo juos pasmerkti,
 o ne barti dekanas, kam girdi, reikiškie kunkalių mo bricūis..

Humoras.

1. Vagis.

Ļoti bēvalgant pietis porapietli sidabotnis iauktas. Visiems būvo nesmagu. Svečiai beštersrudami rēngini iēstis savo kīsenes, bet sumanus ģeimintnīkas uēdraudē tai darīt, ir prabilo: Draugai, nēve rērkalo vēsti kīsenis, ašonau tik raudē, bēde, surasti vagi. Prašau tik vīny ģerbrannijy svečiy pakīsti galvas po stalu. Svečiams tai padarīny, ģeimintnīkas ģarsiai uēklausi: „Ar jau vīny galvos po stalu?“ — Taip, — pasigirdo bēnbalsidi, atskīmas. — Ar ir tas tai padarē, — ģredai paklausē ģeimintnīkas, — kuss paglentiē jauktis? — Taip! — nesamomīngai atskī vagis.

9.

— x —
Vārkas pamates, vasaros atostogy metu, klēnīkq be outanos, klausia motīnos:

„Mama, kodēl ņn kunigēlis vīenq kartq su kelnēms vārksēioja, kētq kartq su suknele?“

Motīna: „Ma, vārkelī, jīs nenori uēnīnīti, kaip rēik kēhēs nēsioti.“

— x —

Tātā vienas jukēdārys ievāsi, imtā āinomo
 poeto cilvāsti. Noridams pasijuokti is draugs,
 kura turis pretensijs; poeto vārds, padarē jam
 istainyti is pasiklausē; ar galvua dēti; koki; nos
 laiskrasti. Poeta "perskates, kad ruz kritikuoti.
 Sako, kad ēia nei ritmo nei rimo niva. Tada
 pirmis atskleidi knyga is parodi tū pat; cilvāst-
 ti. Tāramas "poeta" ko is karlis heišnieš.

Svarbus argumentas.

Jabrys: - āinai ko, Kary, dumsis; special; ruzis!..

Karys: - Tu?! Kaip tai... Luk sakei grieštai nu-
 sintates nerāinoti; porlis tau rekalingas, visas
 operatas isklēinis, is kōta...

Jabrys: - Na tai laikos! Svarbus argumentas gab
 is protis is nuvinatams kōn pusin fākrupti. Noli
 dalykai mickis.

Karys: - Tai kas gi atūnko, kas dave kaip perkonte?..

Jabrys: - Vākas draugas Orancē, kad teologams las
 gusiem spe. ruzis prislus palerņkas aut sutaus,
 o tai svarbus dalykas is īvīemomēis akysē dāng rēdēis.
 Pasūrim porg semestry pasidimre palerņug is laigta.

K.: - Tai lokie argumentas davo nuvinatams kešēis!?

Matyti, kad atsivadus tikrosmiems argumentams re-
 bity pas dave kam keistis. K.

„Federaty himnas.“

Lai gyvuoja federa tai,
Terraumeņa demokratai,
Salin ūklo sajuņa,
Salin, buoži, patēņa.

Padarīsime sau rojū.

Nereķis rūpintis uzloju:

Nācīsi dirbtim, daļū mīcgošim,

Kuolat gēsim, ulīdētīm.

Ģet lai bus dar ne šiandiena

Tik ūš metū gal kelij,

O lig lol dau jau vis viena

Tekty vargti daļū vargū.

Tarģi, broķai, aštrubuskim,

Suboraskim is subrustim

Ir nelauķis, kol kas bus

Kelkno frančuļu, au balim.

Tik dar vienas vargas yse,

Ģad kītenis mus' orāno: ..

Nir nei cento, kas darūti,

Laiņ ēiņ, vaišū pogrīti? ...

* Laiņ ēnoms, kas mus gra daļū orātojis, vienas

Bet kam galia veltui sukli
 Piek pas ponus jostrukli,
 Aiskot visus kampus,
 Trardus, sandelius, lakus. *)

Ten dar rasime visciukus
 Pastm kronis is parciukis,
 Kalakuty is gaselsis
 Ir visokis gardisus...

Lai gyvuja lederd tai,
 Tjrasmerga Demokratai,
 Saln iukio sajunga,
 Saln, buozis, paranga!!!

H.

ir ju salpinama cia „Himnas“ Lauranas bity
 partijis intyrciant, avo himnus.

*) „Bakpaitis“ amerikouai vedona cemusclanus.

Skelbimas.

Skelbiamis vevatanga T muruse (ypac vy-
 dos/romais, Antiochuro) di jos vikinotas
 hings. Pusturimas naitidinama didiausias.
 Atlyginimas yras.

Noterystes isceigimas.

- Kas isceigi modernies sakramentu? klausia klebonas Jonelis per katekizacija.
- Dievas, - atsako Jonelis.
- O kur modernyte buvo isceigta?
- Rojuzje, atsako vel Jonelis.
- O gal atsimeni kokias zodzias? Jonelityli
- Kas zino, - klausia klebonas.
- At, - atsiliepe Petriukas.
- Na tai kokias?
- „Nesutikimo padicine laips davos is modernies.“

ulka

Telegramos.

Vigonta arisduoti; pradeta celebruoti.

Dingo be žuvis, „Anticirkulo“ draugija.

Žiurkis negaitestrongai nustarandė „estetiską“ dang
pariėnyje; kosliung.

Pracėjusio mėnesio kory pasekmės: vienam a-
kinciai suliruko, kitam nois gerai pratysus praxiplo-
jo, dviem po du danėm iskrepta. Kiti juokras is-
juoko.

Redakcijas atsakai.

Būriņai sielu daiktam: Jūry, "Dāsonis"
 Termometrs, dalpinam nos in laipnig pas-
 kirognur neisai novetumem sutikti.

X. "Pas Redaktorij". Neto' pirms. Per aišķai
 patenti kai kurie asmenys.

J.P. "Vasaros naktis" - Diek bock patai
 u dalpinam.

M. G. - kuni. Jūry postaka prie vakarelis
 eo - 24. dalpinam, nos neisai in jomis
 sutinkame.

R. - "Dvasios Higiena". Garom. Būriem.

Vīry rašoniņys Redakcija prais raiz
 ti aišķai, nes kitaip isina daug painis.

Redakcijas adresas: Ilmūrai, A28.

Administrācijas " " A4.

P048514

